

ÁRSPING SASS 2016 - ÁLYKTANIR

Árสปing SASS, haldið á Hnappavöllum í Örafum dagana 20.-21. október 2016, samþykkti eftirfarandi ályktanir:

Málefni fatlaðra á Suðurlandi

Árสปing SASS 2016 lýsir yfir miklum áhyggjum af fjárskorti í rekstri málaflokks fatlaðs fólks á Suðurlandi, en útkomuspá fyrir árið 2016 gerir ráð fyrir að um 31 m.kr. muni falla á sveitarfélögin á þessu rekstrarári til viðbótar við rúmlega 120 m.kr. árið 2015. Þrátt fyrir aukna fjárveitingu á árinu 2016 er alveg ljóst að verkefnið stendur engan veginn undir sér og ekkert svigrúm er til uppbyggingar af rekstrarframlögum.

Hjúkrunarrými / stuðningur við aldraða til að búa heima sem lengst

Árสปing SASS 2016 leggur áherslu á að áfram verði unnið samkvæmt skýrslu um stöðugreiningu hjúkrunarheimila á Suðurlandi sem SASS lét gera á vormánuðum 2015.

Helstu niðurstöður skýrslunnar voru eftirfarandi:

- fjölga þarf hjúkrunar- og hvíldarrýmum
- fjölga úrræðum fyrir einstaklinga með heilabilun
- útrýma tvíbýlum
- tryggja nægjanlegt einkarými svo hægt sé að veita nauðsynlega persónulega þjónustu
- hækka daggjöld svo rekstur heimila standi undir sér

Biðlistar hafa lengst en í dag eru 42 einstaklingar að bíða eftir hjúkrunarrýmum og 59 einstaklingar að bíða eftir hvíldarrýmum á svæðinu, en það er 19% aukning frá því á sama tíma fyrir ári.

Mikilvægt er að farið verði strax í nýbyggingu hjúkrunarheimilis á Höfn en þar eru nær eingöngu tveggja manna herbergi sem uppfylla ekki viðmiðunarreglur velferðarráðuneytis um stærð og aðbúnað fyrir íbúa.

Nauðsynlegt er að styrkja heimahjúkrun á svæðinu til muna svo að í boði verði kvöld- og helgarþjónusta. Það ásamt því að fjölga hvíldarrýmum og gefa leyfi fyrir endurhæfingarhvíldarrýmum sem gæti dregið úr þörf fyrir hjúkrunarrými auk þess að koma til móts við óskir fólks um að búa heima eins lengi og unnt er.

Heilbrigðisstofnun Suðurlands

Árสปing SASS 2016, hvetur ríkisvaldið til að tryggja fjárhagslegan rekstrargrundvöll Heilbrigðisstofnunar Suðurlands (HSU) og leiðrétta skuldavandann sem skapaðist við sameiningu heilbrigðisstofnana á svæðinu. Mikilvægt er að standa vörð um öfluga heilsugæslu.

Vaxandi ferðamannastraumur hefur leitt af sér gífurlega aukningu í sjúkraflutningum ásamt því að valda verulega auknu álagi á fagfólk heilbrigðisstofnana. Hvort tveggja veldur miklum kostnaðarauka sem veldur auknum halla á rekstri stofnunarinnar.

Brýnt er að styrkja sjúkraflug þannig að viðbragðstími sé innan ásættanlegra viðmiðunarmarka og í því skyni hvetur árสปing SASS heilbrigðisyfirvöld m.a. til að vinna áfram hugmyndir um sérhæfðar sjúkrabyrlur.

Árþingið telur nauðsynlegt að **tryggja fæðingarþjónustu í nærumhverfi** þjónustupega. Þar sem aðgengi að fæðingarþjónustu innan nærumhverfisins er ekki við komið er brýnt að aukakostnaður vegna slíks verði ekki lagður á fæðandi konur og fjölskyldur þeirra.

Árþing hvetur heilbrigðisyfirvöld að setja aukinn kraft í **þróun fjarlækninga** til að koma til móts við þjónustuþörf í dreifðari byggðum.

Árþingið tekur undir sjónarmið Hornafjarðar og bendir á skýran vilja bæjarstjórnar Hornafjarðar og framkvæmdaráðs HSU, Hornafirði, til að **endurnýja þjónustusamning við sveitarfélagið** áður en núverandi samningur rennur út í lok árs 2016. Mikill árangur hefur náðst á þeim 20 árum sem sveitarfélagið hefur séð um rekstur heilbrigðisstofnunarinnar í samþættingu þjónustunnar.

Menntamál

Árþing SASS 2016 leggur ríka áherslu á **aukið framboð háskólanáms á Suðurlandi**. SASS hvarmar það að íþrótt- og heilsufræðinám Háskóla Íslands á Laugarvatni verði flutt burtu. Hins vegar fagnar árþingið því að **Háskóli Íslands áformar að hefja fjarnám í völdum greinum á haustönn 2017** í ljósi niðurstaðna úr könnun sem Háskóli Íslands, Háskólafélag Suðurlands og SASS standa sameiginlega að en ráðgert er að ljúka **könnun um þörf fyrir fjarnámi** fyrir komandi áramót. Jafnframt standa þessir aðilar sameiginlega að markaðssetningu og kynningu á námsframboðinu.

Árþing SASS 2016 tekur undir hugmyndir Sambands íslenskra sveitarfélaga um að skoðað verði að **endurgreiða námslán eða breyta námslánum í styrk fyrir þá sem velja að búsetja sig á landsbyggðinni** að loknu háskólanámi. Þessi leið mun efla dreifðari byggðir, eins og dæmin sanna hjá nágrannabjóðum okkar.

Árþing SASS telur mikilvægt að sækja fram og efla þær skólafestanir sem fyrir eru á svæðinu, ásamt því að ná betri tengingu þeirra við atvinnulífið bæði með eflingu verknáms og samtali við atvinnurekendur. Árþingið horfir til þess að Starfamessa 2017 verði góður vettvangur fyrir **aukið samtal atvinnulífs og menntunar**. Þannig næst meiri verðmætanýting auðlinda og fjölbreyttari störf verða til. Árþing SASS 2016 tekur undir **áhyggjur** sem komu fram á þingi Ungmennaráða á Suðurlandi um **lokun heimavistar FSu á Selfossi**.

Nýsköpun

Árþing SASS leggur áherslu á að **stuðningur verði aukinn við nýsköpun og frumkvöðlafræði** með kynningu á grunnhugmyndum nýsköpunarfræða. Þá er mikilvægt að styðja við nýsköpun hvers konar, í matvælaframleiðslu, hönnun og öðru sem styrkir og styður við smáframleiðendur á Suðurlandi. Tryggja þarf samtal milli menntastofnana og atvinnulífs.

Menningarmál

Árþing SASS 2016 leggur áherslu á að standa vörð um **aukið fjármagn í úthlutun til menningarmála** hjá Uppbyggingarsjóði Suðurlands. Mikil gróska er í menningarmálum og því er mikilvægt að hlúa að slíkri starfsemi.

Ungmennaráð Suðurlands

Árþing SASS samþykkti **stofnun Ungmennaráðs Suðurlands**.

Kjörgeng til setu í ráðinu eru fulltrúar ungmennaráða í hverju aðildarsveitarfélagi SASS á Suðurlandi og skal hvert sveitarfélag tilnefna tvo fulltrúa í ráðið, sinn af hvoru kyni.

Stjórn SASS verði falin nánari útfærsla samstarfsins í samráði við ungmennaráð sveitarfélaganna.

Ákvæði til bráðabirgða: Á meðan ekki eru starfandi ungmennaráð í öllum sveitarfélögum á starfssvæði SASS tilnefna sveitarfélögin fulltrúa úr hópi ungmenna á aldrinum 14-25 ára.

Tekjustofnar sveitarfélaga

Árþing SASS 2016 leggur áherslu á að **tekjuöflun sveitarfélaganna** af ferðamönnum verði skoðuð í heild sinni og unnin verði tillaga til ríkisins um **réttmæta skiptingu tekna** til að mæta þörf fyrir uppbyggingu í landshlutanum. Kallað er eftir samstöðu sunnlenskra sveitarfélaga varðandi áherslur og framtíðarfyrirkomulag á tekjuskiptingu ríkis og sveitarfélaga af ferðamönnum.

Samþykkt var að stjórn SASS **skipi starfshóp** með breiðri aðkomu aðildarsveitarfélaga til þess að vinna að **tillögum um tekjuöflun og tekjuskiptingu af ferðamönnum**. Starfshópurinn skal skila skýrslu um málefnið sem verði notuð sem **grunnurinn að málþingi**.

Árþing SASS 2016 telur **breytingu á lögum um veitinga- og gististaði** (90 daga reglan) sem samþykkt var í sumar **hafa verið misráðna** og koma sveitarfélögum landsins illa. Sérstaka athygli vekur að frumvarpsdrögin voru ekki send sveitarfélögum landsins til umsagnar, þrátt fyrir að þar séu ákvæði sem hafa áhrif á tekjumöguleika sveitarfélaga og ákvæði um ný verkefni sveitarfélaga. Aðalfundur SASS skorar á ríkisvaldið að taka málið upp að nýju og viðhafa samráð við sveitarfélögin í landinu.

Umhverfismál – vsk af fráveituframkvæmdum

Árþing SASS 2016 leggur mikla áherslu á að ríkisvaldið sjái til þess að sveitarfélög **fái virðisaukaskatt af fráveituframkvæmdum endurgreiddan**.

Almenningssamgöngur

Árþing SASS 2016 skorar á ríkisvaldið að **standa vörð um almenningssamgöngur í landinu**. Skilgreina þarf lagaramma verkefnisins og tryggja því nægjanlegt rekstrarfjármagn. **Skilvirkt lagaumhverfi** um almenningssamgöngur er forsenda þess að sveitarfélögin á Suðurlandi sjái sér fært að halda áfram að halda utan um þetta verkefni. Staða mála nú er í raun algerlega óviðunandi fyrir sveitarfélögin en fyrirséð er að tap verður á rekstri almenningssamgangna hjá SASS annað árið í röð.

Umferðaröryggi

Árþing SASS 2016 fagnar þeim áformum sem fyrirhuguð eru varðandi úrbætur á þjóðvegakerfinu en ítrekar mikilvægi þess að þau verði að veruleika.

Árleg umferðaraukning á þjóðvegum Suðurlands um 20 - 30% ár eftir ár, án breikkunar og verulegra endurbóta á þjóðvegakerfinu, gengur ekki lengur og því leggur árþingið **ríka áherslu á að úrbætur á vegakerfinu** verði settar í forgang.

Fjármunir til viðhalds vegakerfis á Suðurlandi eru langt undir því sem nauðsynlegir eru til að tryggja umferðaröryggi. Mikill fjöldi einbreiðra brúa og vega án bundins slitlags eru **slysagildirur** sem mikilvægt er að verði fjarlægðar hið allra fyrsta.

Bæta þarf allar merkingar vega, vara við hættusvæðum með ljósum og tryggja aðskildar akstursstefnur á fjölförnustu vegum Suðurlands.

Tryggja þarf nægjanlegt fjármagn til **viðunandi vetrarþjónustu** þannig að umferðaröryggi verði tryggt. Ársþingið leggur enn og aftur áherslu á að **ný veglína um Mýrdal komist á 12 ára samgönguáætlun**, sem enn hefur ekki tekist að ljúka við.

Þá leggur ársþingið áherslu á að sem fyrst verði gengið frá áætlun um að koma upp **merktum áningarstöðum** sem mæta þörfum ferðamanna á þjóðvegum landsins.

Hafnir, sjóvarnargarðar og Grynnslin

Ársþing SASS 2016 skorar á stjórnvöld að **tryggja nægjanlegt fjármagn til viðhalds og uppbyggingar hafna** á starfssvæði samtakanna.

Ársþing SASS 2016 leggur áherslu á að ráðist verði í **gerð sandfangara frá Suðurfjörum út í Einholtskletta við Hornafjörð**, en talið er að með þeirri aðgerð megi hefta sandburð úr vestri inn á Grynnslin við Hornafjarðarós.

Ársþing SASS leggur áherslu á að **sjóvarnargarðar** sem gegna eingöngu hlutverki varna gegn náttúruvá **fái sömu meðhöndlun ríkisvaldsins og nú er hjá Ofanflóðasjóði**.

Flugsamgöngur

Ársþing SASS 2016 telur mikilvægt að **tryggja eðlilegt viðhald flugvalla á Suðurlandi** með öryggissjónarmið íbúa í huga. Þingið leggur áherslu á að **Reykjavíkurflugvöllur verði áfram í Vatnsmýri** sem er mikið hagsmunamál fyrir íbúa landsbyggðarinnar.

Raforkumál

Tryggja verður **afhendingaröryggi rafmagns** á Suðurlandi og einnig verður að **tryggja þriggja fasa rafmagn** á öllu svæðinu hið fyrsta, þessir þættir eru báðir forsendur fyrir uppbyggingu byggðar og atvinnu á Suðurlandi.

Háhraðatengingar

Ársþing SASS skorar á stjórnvöld að **skapa þau skilyrði sem þarf til þess að hægt sé að ljúka ljósleiðaravæðingu innan allra sveitarfélaga á starfssvæði samtakanna**. Háhraðatengingar eru forsenda byggðar og atvinnu í dreifðari byggðum.

Ferðamálastefna Suðurlands

Ársþing SASS 2016 leggur til að **samræmd ferðamálastefna fyrir Suðurland** verði unnin og horft verði til þrískiptingu svæðisins, sbr. niðurstöður markaðsgreiningar Markaðsstofu Suðurlands. Mikilvægt er að SASS styðji við vinnu Stjórnstöðvar ferðamála við gerð stefnumarkandi stjórnunaráætlana (DMP) fyrir Suðurland.

Ferðþjónustan reynir á þolmörk íbúa sem er hættumerki og þarf að taka utan um á öllu Suðurlandi. Styðja þarf við nærsamfélagið og vinna að því að **mæta þörf fyrir starfsmenn** og þar með íbúa á svæðinu til að mæta þörfum greinarinnar. Þar eru **húsnæðismál meginforsenda** þess að ferðþjónusta geti vaxið og dafnað á Suðurlandi.